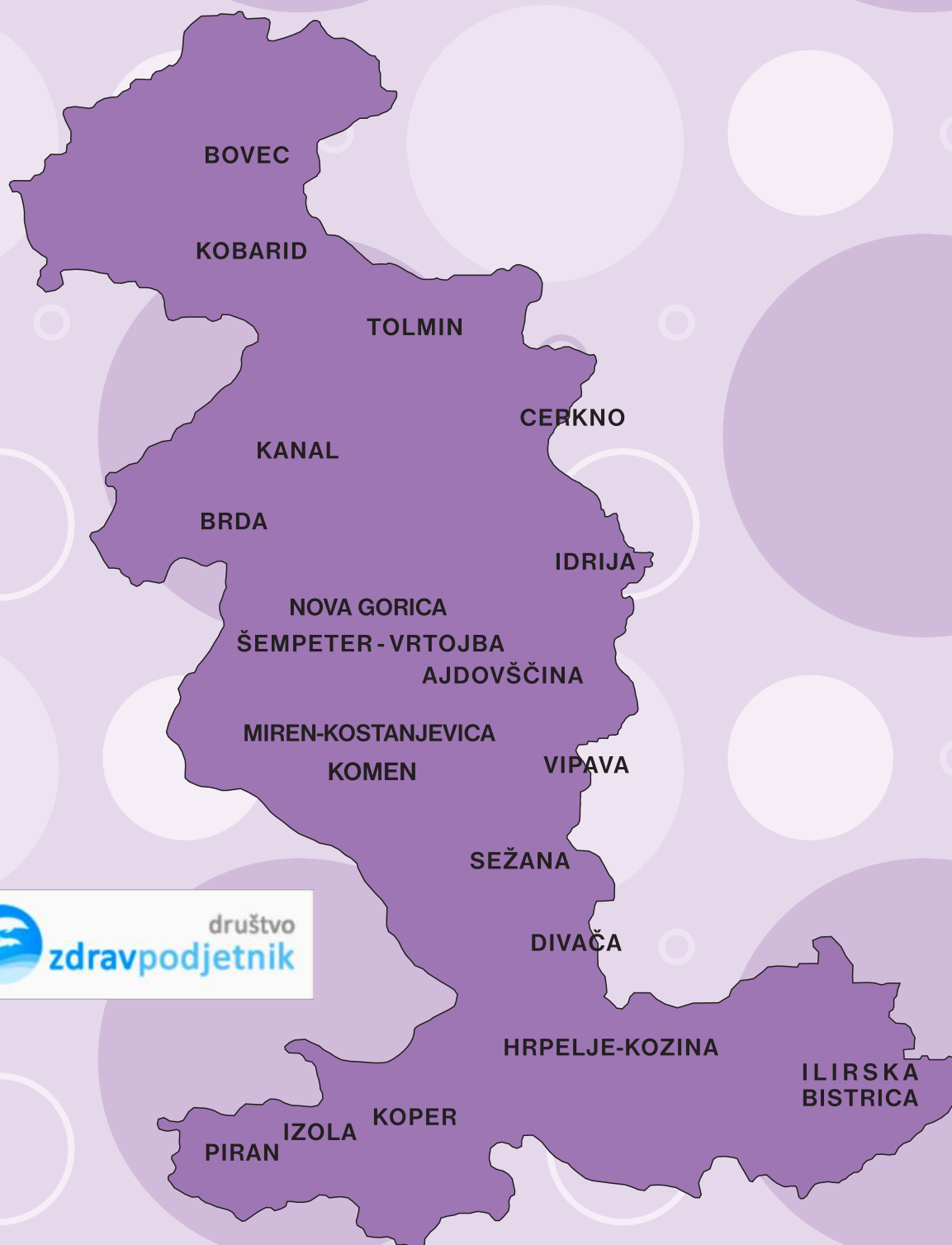

Podjetniški glas Primorske

ŠT. 311

SEPTEMBER 2023

društvo
zdravpodjetnik

" Ohranjanje biodiverzitete na čezmejnem območju skozi inovativne pristope projekta Poseidone"

Z veseljem vam predstavljamo strateški projekt Poseidone, enega od treh strateških projektov programa Interreg Italija-Slovenija 2021 - 2027. Zasnovan je bil z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti, razvoja zelene in modre infrastrukture (na območjih Natura 2000 in v kmetijskem sektorju), zmanjševanja turističnega pritiska na zavarovana območja ter spodbujanja sodelovanja med Italijo in Slovenijo.

Skupne čezmejne aktivnosti bodo osredotočene na ključne vidike, ki presegajo meje držav in regij. Hkrati pa so nekatere aktivnosti vezane na posamezna pilotna območja, saj so prilagojene lokalnim značilnostim, potrebam in izzivom. Partnerji bodo na teh območjih izvajali projekte, ki so posebej zasnovani za podporo lokalnemu razvoju, ohranjanju naravne in kulturne dediščine, izboljšanju kakovosti okolja in spodbujanju trajnostnih praks na lokalni ravni.

Slovenski partnerji projekta so poleg upravljavcev zavarovanih območij, ki so **Krajinski park Strunjan, Naravni rezervat Škocjanski zatok (DOPPS), Občina Ankaran – Krajinski park Debeli rtič, še Znanstveno raziskovalno središče Koper, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica in Regionalni razvojni center Koper.**

Slednji se bo v projektu osredotočil na območje Kraškega roba, ki je del omrežja Natura 2000. V sodelovanju z Mestno občino Koper je predvidel pripravo študije parkirnih površin na območju celotnega Kraškega roba, postavitve števca avtomobilov in dveh postaj za servis in polnjenje električnih koles ter ureditev območja, namenjenega parkiranju.

Za ohranitev Kraškega roba, kot izjemno pomembnega ekosistema, je ključno ustrezno načrtovanje in ozaveščanje obiskovalcev o pomenu njegove biotske raznovrstnosti. Poleg tega je nujno spodbujati obiskovalce, da to območje raziščejo s kolesi, peš ali z drugimi trajnostnimi oblikami prevoza. S tem pristopom lahko zmanjšamo negativne vplive motoriziranega prometa, ohranimo naravno in kulturno dediščino ter zagotovimo boljše in trajnostno usmerjene izkušnje za obiskovalce in lokalno prebivalstvo.

V **Krajinskem parku Strunjan** bodo med drugim izdelali oceno pritiska na naravno okolje. S tem se želijo zagotoviti, da obisk ne preseže nosilnih kapacitet območja in obiskovalcem omogočiti čim bolj kvalitetno izkušnjo. Stekla bo tudi obnova suhozidne kamnite hiše, imenovana »kažeta«, ki predstavlja značilen element kulturne dediščine Slovenske Istre.

V sklopu čezmejnega ocenjevanja in spremljanja stanja ohranjenosti habitatov ter vrst, bodo na območju parka spremljali stanje morskih ptic. Pripravljen bo osnutek predloga za razširitev meje zavarovanega morskega območja parka.

Občina Ankaran se bo na območju Krajinskega parka Debeli rtič osredotočila na vzpostavitev naravovarstvenega nadzora na morju in ukrepom za ohranjanje biodiverzitete morskega dela krajinskega parka. Temu sta namenjeni dve ključni investiciji – nabava in postavitve boj za označitev meje krajinskega parka na morju ter plovila za izvajanje naravovarstvenega nadzora neposredno na morju. Velik del projektnih aktivnosti bo namenjen tudi analizam stanja in ocenam pritiskov na morsko okolje ter pripravi predlogov za preprečevanje negativnih vplivov turističnega in rekreativnega prometa plovil na morju.

V **Naravnem rezervatu Škocjanski zatok** je prilagajanje na klimatske spremembe ključnega pomena za ohranjanje njegove biotske pestrosti, zato bo v okviru projekta izvedena pilotna akcija z ukrepi za oblikovanje novih in ohranjanje obstoječih Natura 2000 habitatov in vrst na območju brakične lagune.

V zadnjem času se v Škocjanskem zatoku soočajo s povečanim obiskovanjem, zato bo del projektnih aktivnosti namenjen boljšemu spremljanju in upravljanju števila obiskovalcev s postavitvijo števcov za obiskovalce na vstopnih točkah v rezervat.

Glede na strokovne kompetence in področje delovanja bo **Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica** aktivno vključen v oblikovanje treh smernic – Smernice za trajnostni razvoj kmetijstva na naravnih in zavarovanih območjih (vsebuje upravljanje z obstoječimi vodnimi viri na izbranem pilotnem območju); Smernice za ohranjanje avtohtonih rastlinskih sort in njihovo znamčenje ter Smernice za agroekološki prehod z namenom obnovitve območij. Posebna pozornost bo posvečena testiranju nekemičnih in ekoloških metod ter izdelavi prognostičnih modelov za napovedovanje pojave škodljivcev. Za ta namen je bila nabavljena tudi sodobna laboratorijska oprema – mikroskop in stereomikroskop.

Vsi partnerji, pa bodo v času trajanja projekta organizirali tudi številna srečanja, delavnice in čistilne akcije z namenom ozaveščanja o pomenu ohranjanja naravnega okolja, biotske pestrosti in njeni ogroženosti, pa tudi aktivnosti za spodbujanje trajnostnega kmetijstva in gojenja avtohtonih kulturnih rastlin – izdana bo publikacija o lokalnih rastlinskih vrstah ter organizirani študijski obiski in drugi promocijski dogodki.

Biodiverziteti se danes sooča s številnimi izzivi, ki ogrožajo njeno obstojnost. Izguba habitatov, invazivne vrste, podnebne spremembe, prekomerno izkoriščanje virov in onesnaževanje so le nekateri od teh izzivov. Vendar partnerji verjamejo, da bo skupno delo v okviru projekta Poseidone, prineslo pozitivne rezultate tako na čezmejnem kot tudi lokalnem nivoju ter bo prispevalo k boljši kakovosti življenja naših skupnosti.

Vodilni partner projekta je GAL Venezia Orientale. Italijansko partnerstvo pa sestavljajo še: Regione del Veneto, Consorzio di Bonifica Veneto Orientale, CORILA – Consorzio per il coordinamento delle ricerche inerenti al sistema lagunare di Venezia, Comune di Staranzano – Organo Gestore Riserva Naturale Foce Isonzo in Fondazione WWF Italia.

»Projekt financira program Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021-2027«

Dodatne informacije o projektu:

Tina Primožič

Regionalni razvojni center Koper

E-mail: tina.primozic@rrc-kp.si

Samanta Makovac

Krajinski park Strunjan

E-mail: samanta.makovec@gov.si

Bojana Lipej

DOPPS, Naravni rezervat Škocjanski zatok

E-mail: bojana.lipej@dopps.si

Ana Hace

Občina Ankaran

Krajinski park Debeli rtič

E-mail: ana.hace@obcina-ankaran.si

Dr. Karmen Bizjak Bat

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

E-mail: karmen.bizjak_bat@go.kgzs.si

Veliko povpraševanje po ladijskih prevozi

Ponovna uvedba morske linije med štirimi očinami v okviru projekta Adrioncycletour (program Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021-2027) se je izkazala za pravilno odločitev, saj je povpraševanje po vožnjah veliko. Kapitan ladje Zlatoperka Sandi Radolovič je povedal, da včasih celo ni mogel vseh potnikov sprejeti na krov, ker na ladji ni bilo več prostora.

Zlatoperka vozi od konca junija šestkrat tedensko med Piranom in Ankaranom. Zadnja letošnja vožnja bo v nedeljo, 3. septembra. Za vožnje se odločajo večinoma turisti, saj ponuja morski pogled na obalo prijetno doživetje, v vročih dneh pa tudi osvežitev. Vožnja po morju je posebna dogodivščina za otroke. Storitve pa je namenjena tudi kolesarjem, saj je na ladji deset stojal za kolesa.

Čeprav Zlatoperka ob ponedeljkih ne vozi, je plula med Ankaranom in Piranom tudi v ponedeljek, 14. avgusta, na dan solidarnosti. Sandi Radolovič se je za to odločil, ker je želel pomagati prizadetim v poplavih. Zaradi množičnega odziva potnikov je Radolovič poklical na pomoč ladjo Jež, tako da sta del dneva potnike prevažali skupaj. Dnevni izkupiček od prodaje vozovnic v višini 1.367 EUR je Radolovič nakazal Območni obrtno-podjetniški zbornici Izola in bo namenjen pomoči obrtnikom, ki so v poplavih utrpeli škodo.

Septembra se zaključujejo tudi vožnje kolobusa, ki prevažajo kolesarje ob koncih tedna med Kopro in Krasom. Zadnja redna vožnja avtobusa bo v soboto, 2. septembra. V nedeljo ne bo več vozil, saj bo namesto tega dne peljal še v soboto, 23. septembra, ko bo program Interreg VI-A Italija-Slovenija obeležil letošnji evropski dan sodelovanja. Tega se sicer vsako leto praznuje 21. septembra, namenjen pa je predstavitvi čezmejnih programov, katerih rezultati izboljšujejo življenje prebivalstva. Čezmejni program Interreg VI-A Italija-Slovenija se je letos odločil organizirati prireditve v soboto, zato da bi omogočil udeležbo čim širšemu krogu prebivalstva. Središče dogajanja bo na Krasu, kamor bo ta dan odpeljalo več avtobusov z različnih delov čezmejnega prostora. Z našega konca bo avtobus odpeljal zjutraj iz Kopra v Sežano in se popoldne vrnil. Udeleženci bodo lahko prisostvovali različnim dogodkom - predstavitev projektov, kolesarskemu izletu, ogledu jame, Botaničnega vrta in še čemu. Program bo objavljen na spletni strani programa Interreg VI-A IT-SI: Home Page | Italia Slovenia (ita-slo.eu), kjer se boste lahko tudi prijavi na dogodke. Vabljeni k ogledu in udeležbi.

Larisa Kunst in Heidi Olenik

Foto: Zlatoperka v Piranu

KJE BODO NEPOVRATNA SREDSTVA V DRUGI POLOVICI 2023?

Leto 2023 se je prevesilo v drugo polovico. Težko pričakovane napovedane razpise, predvsem iz Kohezije 2021-2027, lahko podjetja pričakujejo še to jesen. **Do konca leta je tako napovedanih kar nekaj razpisov na področju lesno-predelovalne industrije, podjetništva, raziskav in razvoja ter sklada za pravični prehod.** Na voljo bodo tako nepovratna sredstva kot ugodni krediti.

Lesno-predelovalna industrija

Nepovratna sredstva bodo v jeseni na voljo za področje lesarstva z namenom krepitve konkurenčnosti slovenske lesno-predelovalne industrije. MGTŠ napoveduje dva razpisa, in sicer za razvoj mikro podjetij, razpisanih bo 1,5 milijona EUR nepovratnih sredstev za stroške nakupa opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev ter za spodbujanje krožnega gospodarstva z uporabo lesa, kjer bo razpisanih 11 milijonov EUR v obliki nepovratnih in povratnih sredstev.

Sklad za pravičen prehod

Iz Sklada za pravičen prehod za podporo regijam pri prehodu na podnebno nevtralnost se bodo predvidoma v zadnjem kvartalu leta sprostila sredstva za produktivne naložbe za premogovni regiji Zasavje in SAŠA za MSP in velika podjetja. Cilji razpisa bodo diverzifikacija gospodarstva, novo ustvarjena delovna mesta in dvig produktivnosti/dodane vrednosti. V okviru produktivnih naložb bo ministrstvo razpisalo 68 milijonov EUR. Drugi razpis bo spodbujal razvojno-raziskovalne aktivnosti, katerega namen bo preko financiranja RRI (razvoj, raziskave in inovacije) in demonstracijskih pilotnih projektov prispevati h gospodarskemu prestrukturiranju regij. Za ta namen bo na voljo 14 milijonov EUR.

Energetski ukrepi

V pričakovanju je razpis za spodbujanje novih daljinskih sistemov na OVE (ogrevanje in hlajenje) v višini 32 milijonov EUR, razpis za spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE (sončne in vetrne elektrarne) tečaj 82 milijonov EUR in razpis za postavitev polnilnih mest za alternativna goriva v višini slabih 8 milijonov EUR. Trenutno je odprt razpis za energetsko učinkovitost – DO OVE za sofinanciranje prestrukturiranja daljinskih sistemov na OVE (kotli na lesno biomaso, toplotne črpalke, sončni sprejemniki za proizvodnjo toplote, izgradnja postrojenja za soproizvodnjo toplote in električne energije iz OVE v obstoječih sistemih daljinskega ogrevanja), kjer je višina subvencije do 45%, investicija pa mora biti višja od 0,5 milijona EUR. Preko EKO sklada so pozivi večinoma nepretrgoma na voljo.

Trenutno je aktualen javni razpis za uvajanje krožnega gospodarstva in trajnostnega poslovanja, kjer lahko MSP-ji pridobijo do 90.000 EUR nepovratnih sredstev. **Prijavni roki so razpisani do aprila 2024.** Podjetja lahko pridobijo nepovratna sredstva za nakup opreme, stroške plač, instrumente, pogodbene raziskave, znanja in storitve. Naslednja roka za prijavo sta 6.9. (20 ali več zaposlenih) in 15.9. (do 20 zaposlenih).

Vir: www.mladipodjetnik.si

STVARNA NAPAKA

26. januarja 2023 je stopil v veljavo nov Zakon o varstvu potrošnikov, s katerim se je spremenila tudi ureditev stvarne napake. Ta ni več poimenovana kot stvarna napaka, temveč govorimo o neskladnosti s pogodbo (v praksi gre za to, da izdelek na nek način ni skladen s tistim, ki smo ga naročili oz. kupili), spremenile pa so se tudi pravice potrošnikov pri njenem uveljavljanju.

Nov zakon namreč predvideva drugačen vrstni red uveljavljanja pravic. Če so potrošniki še lani sami izbirali med različnimi jamčevalnimi zahtevki, jim je zdaj ta možnost omejena. Za izdelke, ki jih je potrošnik kupil do vključno 25. 1. 2023, velja stari ZVPot in potrošnik ima pravico prosto izbirati med:

- ✂ odpravo napake oz. popravilom,
- ✂ zamenjavo blaga z novim, brezhibnim,
- ✂ znižanjem kupnine sorazmerno z napako in
- ✂ vračilom celotne kupnine.

Za izdelke, kupljene od vključno 26. 1. 2023 dalje pa že veljajo spremembe, ki jih prinaša ZVPot-1 in določeni vrstni red uveljavljanja zahtevkov. Potrošnik lahko najprej zahteva:

- ✂ popravilo blaga ali zamenjavo blaga z novim, brezhibnim (razen če je to nemogoče ali če določen zahtevek za prodajalca predstavlja nesorazmerne stroške v primerjavi z drugim). Če prodajalec temu zahtevku ne ugi v 30 dneh (rok se izjemoma lahko podaljša za 15 dodatnih dni), lahko potrošnik zahteva
- ✂ znižanje kupnine v sorazmerju z neskladnostjo ali odstop od pogodbe in vračilo celotne kupnine.

Spreminja se tudi zakonski rok, v katerem velja domneva, da je neskladnost obstajala že ob dobavi blaga. Prejšnji zakon je določal domnevo, da je neskladnost blaga obstajala že v času dobave, če se je pokazala v 6 mesecih od dobave blaga, novi zakon pa to obdobje podaljšuje na eno leto. V praksi to pomeni, da če se neskladnost pojavi znotraj omenjenega roka, je v morebitnem sporu prodajalec tisti, ki mora dokazovati, da neskladnosti v času dobave še ni bilo. Po poteku tega roka to breme pade na potrošnika.

Vir: www.vemvec.si

DIGITALIZACIJA: ZAKAJ JE POMEMBNO UPORABLJATI SVETOVNI SPLET?

Vedno več podjetij prepoznava pomen spletnega prostora in si prizadeva vzpostaviti prisotnost na spletu, da bi dosegla večjo vidnost in pridobila nove stranke. Se pa še vedno najdejo primeri, ki menijo, da prisotnosti na spletu ne potrebujejo. Če se najdete med tistimi delodajalci, ki se jim zdi vzpostavitev družbenih omrežij ali spletne strani nepotrebna, si za to ne vzamete časa ali pa uspešno delujete v lokalnem okolju, si preberite razloge, zaradi katerih bi bilo dobro, da se vsaj malenkost digitalno izobrazite. **Spletna prisotnost je vsekakor postala vse bolj pomembna, saj potrošniki vedno bolj uporabljajo splet za iskanje informacij in nakupovanje izdelkov ter storitev.** Prav tako ste se tudi vi nekako znašli na našem portalu, kajne?

Zakaj je pomembno uporabljati svetovni splet?

Svetovni splet je spremenil naše komuniciranje. Praksa odnosov z javnostmi se temu ves čas prilagaja. **Razvoj uporabe spleta v odnosih z javnostmi bo rasel zaradi štirih ključnih razlogov:**

- ✂ Današnji uporabniki so bolj izobraženi, bolj informirani in bolje poznajo medije. Prepoznajo, kdaj jim nekaj prodajajo ali podtikajo. Zato morajo komunikacijski programi najprej obveščati, ne pa biti usmerjeni na samopromocijo. Splet je potencialno največje svetovno skladišče takšnih informacij.

Nadaljevanje na strani 6.

Nadaljevanje s strani 5.

☞ Splet je omogočil vsem, da postanejo (samo)izdajatelj in svoja stališča prenašajo po vsem svetu. S spletom so uporabniki dobili veliko moč, saj so se izenačili z organizacijami. Rezultat tega je dialog med organizacijami in člani javnosti. Čim bolj večja je organizacija v takšnem pogovoru, bolj verjeten je njen uspeh v prodaji izdelkov, storitev ali idej.

☞ Digitalni svet se razvija z veliko hitrostjo. Vse se dogaja v realnem času. Za strokovnjake za odnose z javnostmi to pomeni, da morajo podajati takojšnje odgovore, ko je to potrebno.

☞ Današnji porabniki pričakujejo fokusirane in ciljne odnose oziroma individualizirano komuniciranje. Organizacije morajo svoja stališča nuditi vse ožjim in ožjim segmentom populacije. Svetovni splet omogoča takšno oženje in usmerjanje na novinarje, delničarje, analitike, javnomnenjske voditelje, porabnike in vse druge možne javnosti.

Odnosi z javnostmi

Odnosi z javnostmi so ena ključnih poslovnih funkcij vsake organizacije ali podjetja. S svojim delovanjem aktivno vpliva na svoje okolje, prav tako pa tudi okolje (ali javnosti) s svojimi interesi vpliva nanjo. Če torej želite doseči razumevanje, podporo in naklonjenost okolja, v katerem delujete, morate uspešno komunicirati z vsemi svojimi javnostmi. Proces komuniciranja ne smete prepustiti naključju, ampak ga skrbno načrtovati.

Značilnosti spleta

Poznavanje pravil komuniciranja je na spletu in pri odnosih z javnostmi nujna. Značilnosti spleta, ki so pomembna za delo strokovnjaka za odnose z javnostmi, so sledeča:

☞ Informacije lahko posodabljammo z veliko hitrostjo, brez potrebe po novem tisku ali drugih gradivih. To je zelo uporabno v primeru pomembnejših novic ali velikih kriz.

☞ Splet omogoča interaktivnost; uporabniki lahko postavijo vprašanja o izdelku ali storitvi, prevzamejo informacije, ki so jim pomembne, in pokažejo organizaciji, kakšno je njihovo mnenje.

☞ Uporabniki lahko na spletu sežejo v globino vsake teme, kolikor jih pač zanima, pri tem pa to dopolnjujejo z dodatnimi spletnimi stranmi, z dodatnimi vsebinami in dodatnimi viri.

☞ Splet omogoča objavljanje velike količine podatkov. Ni ne časovnih niti prostorskih omejitev.

☞ Ko gre za razširjanje informacij, je splet medij, ki se splača.

☞ Omogoča neposredni dostop do nišnih segmentov in javnosti, brez predhodnega filtriranja sporočil v tradicionalnih množičnih medijih.

☞ Mediji in vse druge javnosti lahko dostopajo do podatkov o organizaciji hitro in od koderkoli na svetu.

Vir: www.deloglasnik.si

HR DAYS 2023

Skrb za zaposlene je glavni pogoj za poslovni uspeh, pravijo kadrovski strokovnjaki. Ti so namreč srce in duša vsakega podjetja. Konferenca HR Days, ki bo potekala **20. in 21. septembra v Rovinju na Hrvaškem**, bo združevala nekaj izjemnih predavateljev, med drugimi tudi Nigela Jeremyja, poslovnega vodjo, ter Natal Dank, ki je priznana na področju poslovne agilnosti.

Svoje znanje bo z vami delila tudi Natal Dank. Predavateljica je priznana pionirka na področjih Agile HR in poslovne agilnosti, vodi področje učenja, svetovanja in »coachinga« pri PXO Culture ter je glavna opazovalka trendov pri HR Trend Institute. Svoje izkušnje je desetletja nabirala na oddelkih za človeške vire, talente in organizacijski razvoj. S pridobljenimi kompetencami sedaj usposablja stranke v vseh panogah (od tehnoloških podjetij, neprofitnih organizacij, do globalnih bank). Uči, kako zagotoviti delovno izkušnjo, ki je pomembna za zaposlene in podjetje. Svoje delo opisuje tudi v knjigi Agile HR: Delivering Value in a Changing World of Work, ki jo je izdala leta 2020. Z delom pri PXI Culture in HR Trend Institute, se priznana strokovnjakinja osredotoča na definiranje sodobnega HR za 21. stoletje. Na predavanju vas bo seznanila o pomenu kadrovske strategije in njenem vplivu na celotno podjetje. Izkušen poslovni svetovalec, Oliver Medill, sodeluje z velikim številom podjetij v različnih panogah in ponuja širok spekter rešitev od mehkih veščin do vodenja. Specializiran je za pomoč strankam pri povečanju lastnega potenciala in za pomoč pri individualnih in skupinskih izzivih. Delal je že z Ernst&Young, PWC, Deloitte, Aviva, Marsh, T Mobitel, Pfizer, Deutsche Bank, Estee Lauder, Testco, Astra Zeneca, ... Na predavanju bo interaktivno sodeloval z udeleženci, ki bodo s seboj odnesli dobro kombinacijo teorije in prakse. Pridružil se nam bo tudi soustanovitelj podjetja Wonder, Steve Usher. Že 25 let je lastnik podjetja na področju zaposlovanja, pridobivanja talentov in oblikovanja izkušenj kandidatov, sodeluje pa tudi v podcastu z naslovom The Experience Designers. Sedaj živi v Stockholmu, kamor se je preselil leta 2015. Predaval bo o novi perspektivi in praktičnih orodjih za ustvarjanje boljše izkušnje zaposlenim. Na delavnici pa boste uporabili orodja za oblikovanje le te. To vam lahko pride prav v vsakdanjem poslovanju!

Zanimivim predavanjem se pridružujejo tudi delavnice in mojstrski tečaji. V okviru konference bodo nagrajena podjetja, ki se lahko pohvalijo z Najboljšimi regionalnimi kadrovskimi praksami. To je odlična priložnost, da spoznate, kako se uspešna podjetja spopadajo z izzivi upravljanja zaposlenih in s katerimi rešitvami izboljšujejo svoje poslovanje. Kadrovske dnevi so poleg pridobivanja novih znanj in veščin namenjeni tudi povezovanju s sodelavci in prijetnemu druženju. Po uspešnem dnevu, polni novih znanj, ne pozabite na zabavo HR Nights! S svojimi uspešnicami nas bo zabaval Matija Cvek.

Vir: www.deloglasnik.si

MESTNA OBČINA KOPER

JAVNI RAZPIS za sofinanciranje nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav na območju Mestne občine Koper za leto 2023

UPRAVIČENCI: Do nepovratnih sredstev so upravičene fizične osebe, ki so lastniki ali solastniki individualnih stanovanjskih stavb ali lastniki posameznih stanovanj v večstanovanjski stavbi na območju Mestne občine Koper, ki imajo stalno prebivališče na območju Mestne občine Koper.

V primeru izgradnje skupne MKČN za več enostanovanjskih objektov ali za enega ali več stanovanjskih objektov je, kjer je upravičenec več vlagatelj vloge tisti investitor, na čigar zemljišču bo čistilna naprava zgrajena. Investitorji medsebojno razmerja uredijo s pogodbo.

Do sofinanciranja niso upravičene pravne osebe.

3.2 SPLOŠNI POGOJI ZA SOFINANCIRANJE:

- Sofinancira se izgradnja MKČN za objekte na območjih izven meja aglomeracij, na katerih se ne predvideva izgradnja kanalizacije ali čistilnih naprav
- Sofinancira se tudi izgradnja MKČN za stanovanjske objekte na območju aglomeracij, kjer je javno kanalizacijsko omrežje že zgrajeno ali je gradnja načrtovana,:
- priključitev nanj pa tehnično ni možna ali ekonomsko upravičena in
- kjer objekt ni možno gravitacijsko priključiti na javno kanalizacijsko omrežje in je potrebno vgraditi črpališče
- V primeru izgradnje skupne MKČN mora vlagatelj priložiti pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij med investitorji.
- Vsak upravičenec lahko odda vlogo za proračunska sredstva za en objekt le enkrat.

V primeru, da se MKČN sofinancira tudi iz drugih virov javnih sredstev, skupna vrednost sofinanciranja iz vseh virov ne sme preseči 100 % vrednosti upravičenih stroškov investicije. V primeru, da bi izračunana skupna vrednost sofinanciranja, skupaj s sofinanciranjem po tem razpisu, presegala 100 % vrednosti upravičenih stroškov investicije, se sofinanciranje občine ustrezno zniža. Rok za oddajo vloge: 30.9.2023

Vir: www.koper.si

OBČINA PIRAN

JAVNI POZIV ZA IZBIRO PONUDNIKOV TOPLIH OBROKOV OBČANOM OBČINE PIRAN V LETU 2023

Rok / aktualno do: 21.10.2023 do 23:59

Občina Piran na podlagi Kriterijev Občine Piran za dodelitev denarnih socialnih pomoči in Sklepa o izvedbi postopka javnega poziva za izbiro ponudnikov toplih obrokov Občine Piran v letu 2023 objavlja Javni poziv za izbiro ponudnikov toplih obrokov občanom občine Piran v letu 2023.

Javni poziv velja za leto 2023 in je odprt do 21. 10. 2023. Ponudniki vloge posredujejo na Občino Piran, Tartinijev trg 2, 6330 Piran.

Vloga ponudnika mora biti predložena zaprto, in mora biti opremljena z napisom »**JAVNI POZIV - IZBIRA PONUDNIKOV TOPLIH OBROKOV OBČANOM OBČINE PIRAN ZA LETO 2023 - NE ODPIRAJ!**«.

Vir: www.piran.si

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV SREDSTEV DRŽAVNE POMOČI ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ RIBIŠTVA TER ZA PRIDOBIVANJE HRANE IZ MORJA V OBČINI PIRAN ZA LETO 2023

Rok / aktualno do: 29.09.2023 do 12:00

E-pošta: obcina.piran@piran.si

Telefonska številka: [05 67 10 300](tel:056710300)

Razpisni rok začne teči z dnem objave razpisa in se zaključi v petek, 29. 9. 2023. Vlogo je treba poslati v zaprti pisemski ovojnici na naslov: Občina Piran, Urad za gospodarstvo in turizem, Tartinijev trg 2, 6330 Piran, s pripisom »Ne odpiraj – razpis ribištvo 2023«. Vloga se lahko odda tudi osebno v zaprti pisemski ovojnici v sprejemni pisarni (vložišču) Občine Piran v Piranu do vključno 29. 9. 2023 do 12. ure, ovojnica mora biti izpolnjena kot opisano. Zadnji dan prijave velja datum 29. 9. 2023 na poštne žigu na priporočeni pošiljki; Prijava na razpis mora vsebovati vse v prijavnem obrazcu zahtevane podatke, priloge in dokazila.

Vir: www.piran.si

OBČINA DIVAČA

Javni razpis za sofinanciranje zdravljenja čebeljih družin na območju Občine Divača v letu 2023

Rok / aktualno do: 08.09.2023 do 00:00

Višina sredstev: 2.000,00 €

Številka zadeve: 410-0077/2023

Datum dokumenta: 07.08.2023

Kontaktna oseba: mag. NATAŠA MACAROL

E-pošta: natasa.macarol@divaca.si

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 86 z dne 04. 08. 2023 je bil objavljen Javni razpis za sofinanciranje zdravljenja čebeljih družin na območju Občine Divača v letu 2023.

Vir: www.divaca.si

OBČINA SEŽANA

Javno zbiranje ponudb za prodajo nepremičnin v katastrski občini 2455-Sežana

Rok / aktualno do: 28.08.2023 do 14:00

Kontaktna oseba: Andreja Škapin

Telefonska številka: [05 73 10 149](tel:057310149)

Vir: www.sezana.si

OBČINA KOMEN

JAVNI RAZPIS za sofinanciranje programov, projektov, prireditev, ki niso predmet drugih financiranj Jiz proračuna Občine Komen za leto 2023

Predmet razpisa je sofinanciranje programov, projektov, prireditev, ki niso predmet drugih financiranj iz proračuna Občine Komen in pomenijo prispevek k zadovoljevanju javnih potreb ali prepoznavnosti občine, izboljšajo kakovost življenja občanov in dostopnost do različnih dejavnosti. Rok prijave je do porabe sredstev oz. do 29.9.2023. Vloga mora biti oddana osebno v sprejemni pisarni Občine Komen ali poslana po pošti na naslov: Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen.

Vir: www.komen.si

VITKO POSLOVANJE: KAKO Z MANJ USTVARITIVČ?

Vitko poslovanje je poslovna filozofija, kjer je fokus na prepoznavanju in zmanjševanju nepotrebnih stroškov, časa in sredstev v podjetju. Z uvedbo vitkega poslovanja povečamo učinkovitost in produktivnost ter izboljšamo zadovoljstvo strank. Temelji na načelu "vrednosti za stranko", ki pomeni, da se morajo podjetja osredotočiti na zagotavljanje izdelkov in storitev, ki jih stranke dejansko želijo in potrebujejo. Podjetniki pa naj to storijo tako, da identificirajo in zmanjšajo nepotrebne korake v svojih procesih in zagotovijo, da so njihovi izdelki in storitve vedno izdelani natančno in pravočasno. Vsaka organizacija in vsako podjetje je nabor procesov, zaporedno povezanih korakov, ki vodijo do želenega rezultata. Procesi so lahko bolj ali manj formalizirani in določeni, njihova kompleksnost in standardizacija pa praviloma raste z velikostjo podjetja. Kljub temu pa je za vsakega podjetnika, ne glede na velikost podjetja, pomembno, da vse dejavnosti v svojem podjetju razume kot procese, ne glede na to, ali je to pošiljanje promocijskih sporočil, plačevanje računov, pogovor s stranko ali pospravljanje poslovnega prostora. Vitko poslovanje vključuje nekaj preprostih principov, ki govorijo o tem, kako voditi procese na način, da so najbolj učinkoviti in pripomorejo k uspehu podjetja. So temelj filozofije, ki vodi do uspešnega poslovanja podjetij in na splošno vseh organizacij.

Poglejmo, kateri so osnovni principi vitkega poslovanja:

1. Podjetje/organizacija obstaja zato, da ustvarja vrednost za svojega kupca

Podjetje in vsaka organizacija v svoji osnovi obstajata zato, da ustvarjata vrednost (korist), in ne zato, da imajo na primer zaposleni delo ali menedžerji visoke plače. Če podjetje ne ustvarja vrednosti (koristi) za svojega kupca, potem razloga za njegov obstoj ni. Podobno velja za vsako organizacijo, tudi če nima neposrednih kupcev, kot bi na primer veljalo pri nevladnih organizacijah. Ustvarjati mora korist za uporabnike (posameznike, družbo in okolje), sicer ni možno opravičiti razlogov za obstoj.

2. Kupec ali uporabnik je edini sodnik vrednosti

Kupec oziroma uporabnik je edini, ki lahko sodi o vrednosti (koristi), ki jo organizacija ustvarja. Dokazi, da obstaja vrednost za kupca, so v primeru podjetja nakup oz. plačilo za izdelke in storitve ter zveste stranke, ki priporočajo izdelke ali storitve podjetja. Podobno velja za vse organizacije, saj moramo znati izmeriti korist, ki jo ustvarjajo.

3. Vse, kar ne ustvarja vrednosti za kupca, bomo poimenovali "odpadek"

Kupca v zvezi s podjetjem zanimajo zgolj stvari, ki mu prinašajo vrednost (korist). Vse ostalo je zanj odveč in je iz tega vidika odpadek. Odpadki so torej vsi tisti deli procesa ali celo celotni procesi, ki za kupca ne ustvarjajo vrednosti in jih ne bo pogrešal, če jih odstranimo.

4. Popoln proces nima odpadkov

Odpadki so brez koristi, zato bi se morali odgovorni za vodenje procesov truditi, da organizirajo procese na način, da jih je čim manj. V popolnem svetu bi vse aktivnosti znotraj podjetja neposredno ali posredno povečevale zadovoljstvo strank ali uspešnost podjetja, a ne eno na račun drugega. Med odpadke spadajo premikanje, zaloge, zastoji in vrste, čakanje, preveč ali premalo natančnosti, napake, preveč ali narobe uporabljene veščine in podobno. Več o odpadkih v naslednjem članku, ki bo objavljen kmalu.

5. Popolnih procesov ni!

Proces brez odpadkov je idealistično in nedosegljivo stanje. Vendar to ne sme biti izgovor, da se procesov ne izboljšuje. Z majhnimi koraki se moramo vsak dan truditi, da izboljšamo načine dela, zadovoljstvo strank in uspešnost podjetja. Napredek se nikoli ne sme končati, zato mora biti izboljševanje stalnica tako za uspešna zrela podjetja, še posebej pa za podjetnike začetnike! Odpadke v osnovi delimo na nujne in nenujne. Nujni so tisti, ki ne ustvarjajo koristi za stranke, a jih podjetja ne smejo odstraniti iz svojih procesov.

Tak primer so razni administrativni postopki, ki jih pričakuje država, a od njih kupci nimajo nobenih koristi. Nenujne odpadke pa lahko takoj odstranimo iz procesov in ne bo nobenih negativnih posledic, na primer vrste pred blagajno ali slabih načinov komunikacije znotraj podjetja. Z odstranjevanjem nepotrebnih stroškov in izboljšanjem učinkovitosti lahko podjetja hkrati ustvarijo več dobička, izboljšajo zadovoljstvo strank in postanejo bolj konkurenčna.

Vir: www.cekin.si

VABILO NA INFORMATIVNI DAN

Francoska nacionalna kontaktna točka za digitalno področje v Grozdu 4 v Obzorju Evropa vabi na dogodek namenjen predstavitvi jesenskih razpisov in mreženju ter iskanju partnerjev za projektne predloge. **Dogodek bo potekal 6. oktobra 2023, v Parizu. Udeležba na dogodku je možna zgolj v živo.** Na dogodku bo možno tudi predstaviti projektno idejo in povabiti udeležence dogodka k sodelovanju. Pripravljena predloga za predstavitev je dostopna preko spodnjega dokumenta.

Jesenski razpisi digitalnega področja se bodo odprli 15. novembra 2023 z zaključnim rokom 19. marca 2024. Razpisane bodo tematike iz naslednjih področij:

- ✂ podatkovne tehnologije
- ✂ internet stvari
- ✂ umetna inteligenca, podatkovne tehnologije in robotika
- ✂ fotonika
- ✂ inženirstvo programske opreme
- ✂ oblako/robno računalništvo
- ✂ 2D materiali
- ✂ kvantne tehnologije
- ✂ razločljiva umetna inteligenca
- ✂ kolaborativna inteligenca
- ✂ globalna IKT standardizacija

Dodatne informacije: dr. Andreja Umek Venturini, Nacionalna kontaktna točka za Grozd 4, 01 478 46 68, andreja.umek-venturini@gov.si

DOLGOTRAJNA OSKRBA DA, A NE NA PLEČIH DELODAJALCEV

Reprezentativne delodajalske organizacije, članice ESS smo na ministre in poslance DZ naslovile svoje predloge in pripombe na Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi, ki ga je Vlada RS posredovala v nadaljnjo parlamentarno proceduro brez soglasja socialnih partnerjev. Predlog namreč prinaša dodatne obremenitve za slovensko gospodarstvo, kar bi zmanjšalo njegovo konkurenčnost in posledično ogrozilo delovna mesta.

Delodajalske organizacije se sicer strinjamo, da je potrebno sprejeti sistemski zakon o dolgotrajni oskrbi, a finančnega bremena ne smejo in ne (z)morejo nositi delodajalci.

Skupna prispevna stopnja delavcev in delodajalcev, ki v tem trenutku znaša kar 38,20 %, je namreč že sedaj med najvišjimi v Evropi. Kakršnekoli dodatne obremenitve za namen dolgotrajne oskrbe bi tako še dodatno negativno vplivale na konkurenčnost slovenskega gospodarstva v evropskem in svetovnem merilu, zato so takšne rešitve za delodajalce absolutno nesprejemljive.

Nadaljevanje na strani 10.

Nadaljevanje s strani 9.

Delodajalske organizacije menimo, da bi se morala dolgotrajna oskrba financirati v okviru obstoječih prispevnih stopenj, nikakor pa ne z dodatnimi obremenitvami delodajalcev.

Glede na navedeno predlagamo, da naj pogoje obveznega zavarovanja za dolgotrajno oskrbo, osnovo za plačilo prispevkov in prispevno stopnjo, način obračuna in plačevanja prispevkov ter zavezance, določi poseben zakon. Ob tem morajo imeti socialni partnerji dovolj časa za njegovo pripravo, kajti ob pripravi zdajšnjega predloga zakona do pravih pogajanj med socialnimi partnerji sploh ni prišlo. **Poseben zakon za financiranje dolgotrajne oskrbe bi se moral pripravljati kot del celovite obravnave, skupaj z zdravstveno in pokojninsko reformo, reformo trga dela ter predvsem z davčno reformo.** Ob tem ne smemo pozabiti, da je ob nastopu svoje funkcije premier dr. Robert Golob napovedal, da se bo zavzemal za to, da se bodo, tudi upoštevajoč opozorila OECD in nekaterih drugih evropskih institucij, stroški dela v Sloveniji znižali. Tak predlog je torej v nasprotju z obljubami Vlade RS o razbremenitvi stroškov dela. Pri sprejemanju posebnega zakona naj se pogleda primere dobrih praks v nekaterih primerljivih državah EU. V Nemčiji, denimo, so za financiranje dolgotrajne oskrbe ukinili dela prost dan (praznik) ter zbrane prispevke in davke iz naslova tega dne namenili financiranju dolgotrajne oskrbe. Zvezna dežela Saška se za ukinitve dela prostega dne ni odločila, kar je posledično pomenilo ureditev, po kateri delavci plačujejo prispevek za dolgotrajno oskrbo v višjem odstotku kot delodajalci.

Naše dolgoletne izkušnje ob sprejemanju najbolj pomembnih sistemskih socialnih zakonov (med te poleg pokojninske in zdravstvene reforme zagotovo sodi tudi obravnavani predlog zakona o dolgotrajni oskrbi), ki generirajo več stomilijonske finančne transakcije, preverljivo in dokazljivo kažejo, da je k obravnavi in sprejemanju zakona potrebno pristopiti celovito, pravočasno in z ustreznimi časovnimi okviri, ki omogočajo kvalitetno delo, saj le tako lahko v konstruktivnem socialnem dialogu privedejo do kvalitetnih zakonskih rešitev, nikakor pa ne v časovni stiski, ki se kaže v izvedbi samo štirih pogovorov pogajalske skupine ESS ter enotedenski javni obravnavi predloga zakona. Socialnega dialoga, ki bi moral prinesiti kompromisne rešitve vseh treh socialnih partnerjev, v tem primeru ni bilo. Naše dolgoletne izkušnje ob sprejemanju najbolj pomembnih sistemskih socialnih zakonov (med te poleg pokojninske in zdravstvene reforme zagotovo sodi tudi obravnavani predlog zakona o dolgotrajni oskrbi), ki generirajo več stomilijonske finančne transakcije, preverljivo in dokazljivo kažejo, da je k obravnavi in sprejemanju zakona potrebno pristopiti celovito, pravočasno in z ustreznimi časovnimi okviri, ki omogočajo kvalitetno delo, saj le tako lahko v konstruktivnem socialnem dialogu privedejo do kvalitetnih zakonskih rešitev, nikakor pa ne v časovni stiski, ki se kaže v izvedbi samo štirih pogovorov pogajalske skupine ESS ter enotedenski javni obravnavi predloga zakona. Socialnega dialoga, ki bi moral prinesiti kompromisne rešitve vseh treh socialnih partnerjev, v tem primeru ni bilo.

Delodajalske organizacije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije in Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije, zato predlagamo, da naj se financiranje dolgotrajne oskrbe začasno ohrani na način, kot izhaja iz že trenutno veljavnega zakona, pri čemer se najkasneje do 30. 6. 2025 v okviru pogajalske skupine ESS pripravi kompromisno rešitev, in sicer v posebnem zakonu, ki bo uredil vire financiranja dolgotrajne oskrbe. S tem začasnim okvirom financiranja pa je bila po naših razpoložljivih informacijah preko Nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost seznanjena tudi Evropska komisija, zato ga razumemo kot ustrezno začasno rešitev.

[Vir: www.ozs.si](http://www.ozs.si)

KAJ MORATE VEDETI, ČE GRESTE V NAJEM?

Vse več Slovencev se odloča za najem stanovanja ali poslovnih prostorov, pri čemer se lahko srečamo z mnogimi izzivi. Da ne bi bilo nepotrebnih težav in zapletov, je dobro vedeti, kakšne so naše pravice in dolžnosti. **Glede najema poslovnih prostorov je od dne 19. junija 2021 je začela veljati novela Stanovanjskega zakona (v nadaljevanju: SZ – 1), ki v 52. členu razveljavlja Zakon o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih (ZPSPP) iz leta 1974**, ki je specialno urejal prav najemna razmerja. Zakonodaja Republike Slovenije za najem poslovnih prostorov ne ureja od 19. junija 2021 dalje specifično najemnih razmerij za poslovne prostore. Za sklenjen najemne pogodbe za poslovne prostore, ki so bile sklenjene od 19. junija 2021 dalje, pa se sedaj uporabljajo splošne določbe Obligacijskega zakonika (OZ) o zakupni (najemni) pogodbi, kot je vse določeno v določbah od 587. do 618. člena OZ). **Na podlagi 587. člena OZ** se najemodajalec zavezuje, da bo najemniku izročil določeno stvar v rabo, ta pa se zavezuje, da mu bo za to plačeval določeno najemnino.

Kaj se je spremenilo?

ZPSPP je podobno urejal definicijo najema poslovnih prostorov in je v 2. odstavku 12. člena ZPSPP predpisoval pisno obliko najemne pogodbe in neveljavnost najemne pogodbe, ki ni sklenjena v pisni obliki. OZ pisne oblike za najemno pogodbo ne predpisuje. ZPSPP je v nekaterih delih bolj natančno in prilagojeno urejal najem poslovnih prostorov, kot to sedaj ureja OZ, ki je sedaj enaka tako za poslovni najem kot tudi za stanovanjski najem. Tako v OZ kot tudi v ZPSPP je bila in je predpisana dolžnost najemodajalca, da vzdržuje poslovni prostor in izvede vsa potrebna popravila, ki gredo v njegovo breme. V primeru, da najemnik poravnava stroške popravil, ki gredo v breme najemodajalca, je bil v **17. členu ZPSPP predviden pobot z najemnino**.

Določba 590. člena OZ pa sedaj določa tako za najem poslovnih prostorov in za stanovanjske najeme, da potrebna popravila v precejšnji meri in daljši čas ovirajo rabo predmeta najema, omogočajo odstop od pogodbe. V vsakem primeru pa ima najemnik tako pri poslovnem prostoru kot tudi pri stanovanjskem najemu pravico do znižanja najemnine v sorazmerju z višino zneskov popravil in kolikor je bila uporaba poslovnega prostora omejena. V OZ je urejena prepoved sprememb na poslovnem prostoru in v stanovanjskih najemih, kar pa je smiselno urejal tudi ZPSPP, da je posebej prepovedana prezidava poslovnih prostorov in oddajanje v podnajem brez dovoljenja najemodajalca. Podnajem pa je v OZ urejen v določbah od 605. do 609. člena OZ, ki velja sedaj tako za poslovne najeme kot tudi za stanovanjske najeme.

Kakšna je odgovornost najemodajalca za stvarne napake?

Odgovornosti najemodajalca poslovnega prostora za stvarne napake ZPSPP sploh ni urejal. V določbah od 592. do 598. člena OZ pa je odgovornost najemodajalca za stvarne napake zelo podrobno urejena, ki sedaj velja za poslovne najeme in za stanovanjske najeme. Najemodajalec tako pri poslovnem najemu kot tudi pri stanovanjskem najemu odgovarja najemniku za vse napake, ki ovirajo njegovo dogovorjeno ali običajno rabo, ne glede na to, ali je zanje vedel ali ne, ter za manjkajoče lastnosti ali odlike, ki so bile izrecno ali molče dogovorjene. Neznatne napake se ne upoštevajo. Vendar najemodajalec ne odgovarja za stvarne napake, ki so bile ob sklenitvi pogodbe najemniku znane ali mu niso mogle ostati neznane. V vsakem primeru pa najemodajalec odgovarja za vse napake poslovnega prostora, če je trdil, da ta nima nikakršnih napak.

Kdaj lahko lastnik odpove najem najemniku, ki krši najemno pogodbo?

Odpovedne razloge za tržno, službeno in namensko najemno stanovanje določa 105. člen Stanovanjskega zakona, in sicer da lahko lastnik tržnega najemnega, službenega najemnega ali namenskega najemnega stanovanja odpove najemno pogodbo, poleg razlogov po Stanovanjskem zakonu, kot tudi iz drugih razlogov, če so navedeni v najemni pogodbi.

[Vir: www.cekini.si](http://www.cekini.si)

KAKO ZAŠČITI PAMETNI TELEFON PRED GOLJUFIJAMI?

Pametni telefoni omogočajo veliko več kot zgolj klicanje in pošiljanje SMS-sporočil. Z njimi brskamo po spletu, dostopamo do družbenih omrežij, elektronske pošte in mobilne banke, plačujemo, uporabljamo navigacijo ... so torej pravi računalniki v malem in prav zato jih moramo ustrezno zaščititi. Na pametnih telefonih, namesto programov, uporabljamo aplikacije. Tako za branje pošte kot brskanje po spletu, druženje prek različnih družbenih omrežij, branje novic in še več. Nekatere aplikacije so na telefonu naložene že ob nakupu, druge pa lahko prek aplikacijskih trgovin, kot sta Google Play in App store, naložimo ali kupimo sami.

Zaklepanje telefona

Prvi ukrep, znan še iz časov običajnih mobilnih telefonov, je uporaba PIN koda za zaklep SIM kartice. Poleg tega pa še koda za zaklep zaslona v obliki gesla, vzorca ali prstnega odtisa. Pomembno je poudariti, da koda za odklep telefona predstavljaj ključ za dostop do podatkov, ki so shranjeni na telefonu, zato more biti znana le nam.

Shranjevanje podatkov

Na telefonu hranimo različne podatke, od telefonskih števil, do fotografij in videoposnetkov. Če telefon izgubimo ali pa se nam pokvari, lahko izgubimo tudi podatke, ki so shranjeni na napravi. Zato vključite sinhronizacijo in naredite varnostno kopijo fotografij – npr. tako, da jih kopirate na računalnik ali v oblak.

Zaščita podatkov v oblaku

Podatki so zaščiteni toliko, kolikor imamo močno geslo. Kdorkoli, ki izve naše geslo, lahko dostopa do shranjenih podatkov. Vključite dvojno avtentikacijo oz. preverjanje v več korakih. V primeru prijave v oblak z druge naprave (npr. z računalnika), morate tako poleg gesla, vpisati še unikatno generirano kodo, ki jo ponudnik oblaka pošlje prek SMS-sporočila. Na ta način se zaščitite, če kdo pridobi vaše geslo, saj brez dodatne kode, vseeno ne bo imel dostopa.

Varno povezovanje na internet

Nepogrešljiva lastnost pametnih telefonov je tudi dostop do interneta. Na internet se lahko povežemo prek mobilnih podatkov ali brezžičnega omrežja (WiFi). Na javnih mestih bodite pozorni, da se povežete le v dobro zavarovana omrežja, ki za povezavo zahtevajo še varnostni ključ (geslo). Ko ne potrebujete brezžičnega omrežja, pa izklopite samodejno povezovanje. Tako vam bo tudi baterija zdržala dlje. Ne uporabljajte javnih nezaščitenih omrežij za sinhronizacijo svojih podatkov v oblak, ker jih lahko kdo prestreže. Ravno tako v javnih in nezaščitenih omrežjih (omrežjih, kjer se povežete brez gesla) nikoli ne opravljajte bančnih transakcij oz. ne vpisujete številke kreditne kartice.

Večina mobilnih operaterjev danes ponuja zakup mobilnih podatkov znotraj paketa, zato načeloma z njihovo uporabo ne nastajajo dodatni stroški. Izjema je seveda, če prekoračimo limit oz. če se na internet prek mobilnih podatkov povezujemo izven Evropske unije. V izogib dodatnim stroškom, v tujini (izven EU) izklopite gostovanje (roaming) in podatkovno povezavo vklopite le po potrebi.

Varna uporaba aplikacij

Aplikacije pogosto želijo dostop do veliko informacij, ki so na vašem telefonu, tudi če te niso nujno potrebne za samo delovanje aplikacije. Tako se lahko zgodi, da aplikacija za štetje korakov želi dostop do SMS sporočil, zabavna igra pa dostop do vaše točne lokacije. Veliko brezplačnih aplikacij te podatke deli z oglaševalci, zlonamerne aplikacije pa lahko celo krajejo občutljive podatke, prestrezajo omrežni promet (to, kar počnete na spletu) in SMS sporočila ter vam povzročijo škodo.

Kako torej ravnati? Ne naložite si čisto vsake aplikacije – premislite, če jo potrebujete. Ko je ne uporabljate več, jo odstranite. Vedno preverite, katera dovoljenja potrebuje. Če zahteva preveč dovoljenj, izberite raje drugo. Če se aplikacija povezuje z internetom, bodite pozorni na stroške (predvsem v tujini). Redno posodablajte aplikacije, saj s tem odpravljate varnostne luknje. Aplikacije vedno nalagajte iz uradnih aplikacijskih trgovin.

Pomembne številke

Zapišite si pomembne številke, še preden se odpravite na dopust.

Operater: Če izgubite telefon ali pa vam ga ukradejo, pokličite svojega mobilnega operaterja in blokirajte SIM-kartico.

Številka naprave: Če krajo telefona prijavite policiji, jim sporočite IMEI številko, ki jo najdete na embalaži, garancijskem listu, na nalepki na telefonu ali po vnosu ukaza *#06#.

Backup oz. nadomestne kode: Če izgubite telefon, ne boste mogli dostopati do računov, kjer imate vklopljeno dvojno preverjanje. Zato si zapišite kodo za dostop, ki jih navadno najdete pod razdelkom »dvofaktorška avtentikacija« med nastavitvami za varnost.

Klicni center banke: Če izgubite bančno kartico, to takoj prijavite banki, ki jo je izdala.

Vključite tudi funkcijo »najdi mojo napravo« oz. angleško »find my device«, s čimer boste lahko sledili telefonu v primeru, da ga izgubite. A le, če boste imeli predhodno vklopljeno lokacijo.

Vir: www.mojaleta.si

LAHKO SE NAUČITE, KAKO VARČEVATI

Vsega se lahko naučimo! Upravljanja z denarjem, varčevanja in investiranja. Le odločiti se je treba, da si želite varčevati. Predstavljamo vam, kako začeti in kako vztrajati. Varčevanje ima tudi kopico pozitivnih koristi. Osebnne finance in njihovo upravljanje so za marsikoga španska vas, lahko pa je zelo preprosta in celo zabavna dejavnost. Še posebej, ko osnove že obvladamo in se nato lotimo nadgradnje – to pa so varčevanje in investicije.

Zakaj je varčevanje pomembno?

Poglejmo najprej s psihološkega stališča – varčevanje nam zagotavlja občutek varnosti, nadzora in opolnomočenja. Zmanjšuje finančni stres in nam omogoča zasledovanje lastnih ciljev – kratkoročnih in dolgoročnih. Ko varčevanje postane del našega vsakdana, lahko začetimo pozitivne psihološke učinke, omogočalo pa nam bo tudi boljše in srečnejšo prihodnost. Varčevanje, ne glede na to, s kakšnimi zneski varčujemo, bo v nas prebujalo optimizem. Že zavedanje, da imamo spleteno finančno varnostno mrežo, nam omogoča mirnejši spanec in bolj kakovostno življenje. Lahko varčujete tudi "kar tako", a uspešnejši boste, če določite cilje in želje ter začrtate pot, kako in v kolikšnem času boste do njih prišli. Cilji so ponavadi odvisni od vašega karakterja, starosti in življenjskega obdobja, v katerem se nahajate, ko sprejmete odločitve o varčevanju.

Kako začeti varčevati?

Določite, koliko denarja potrebujete za življenje vsak mesec

Začnite z izračunom osebnih življenjskih stroškov. Če želite to narediti, seštejte svoje fiksne, spremenljive in diskrecijske stroške. Fiksni stroški so nujni stroški, ki se ne spreminjajo iz meseca v mesec. Pogosti primeri fiksnih stroškov so: - najemina ali kredit, - plačilo obroka za nakup avtomobila, - položnice – fiksne, kot so naročnine, - zavarovalne premije, - davki, - odplačila dolgovi.

Nadaljevanje na stran 12.

Nadalkevanje s strani 11.

Spremenljivi stroški

Nujen je tudi pregled variabilnih stroškov, katerih višina se lahko iz meseca v mesec spreminja. To vključuje stroške, kot so: - živila, - položnice - spremenljive, kot so ogrevanje, voda itd.,

Diskrecijski stroški

Nazadnje boste morali upoštevati diskrecijske stroške. To so nakupi, kot so: - obroki/kava zunaj, - zabava, - hobiji in šport, - članstva v telovadnici in športnih klubih.

Ustvarite proračun

Ko veste, koliko denarja vsak mesec namenite za določeno kategorijo stroškov, lahko ustvarite proračun in določite znesek, ki ga lahko namenite za varčevanje. Finančna varnostna mreža: najprej morate privarčevati toliko denarja, s katerim lahko ob morebitnem izpadu dohodkov preživite najmanj šest mesecev. Kratkoročno varčevanje: varčevanje za nujne obveznosti – registracija vozila, veliki letni servis vozila, zamenjava okvarjenega gospodinjskega aparata, počitnice ... Ko imate ustvarjeno varnostno mrežo, se lotite varčevanja za kratkoročne obveznosti. Dolgoročno varčevanje: varčevanje za nakup nepremičnine, varčevanje za starost in otroke ...

Vir: www.cekini.si

ZADELAVNE ORGANIZACIJE

Prizadevanje za doseganje boljšega zdravja prebivalstva v lokalnih skupnostih vključuje tudi skrb za zdravje zaposlenih v delovnih organizacijah. Zato strokovnjaki iz centrov za krepitev zdravja in zdravstvenovzgojnih centrov posebno pozornost namenjajo tudi aktivnostim za ohranjanje in krepitev zdravja zaposlenih. **Promocija zdravja na delovnem mestu pomembno prispeva k zdravju in zdravemu življenjskemu slogu sodelavcev.** Zato se lahko promotorji zdravja, ki načrtujete programe promocije zdravja na delovnem mestu, obrnete na najbližji center za krepitev zdravja ali zdravstvenovzgojni center in se dogovorite za sodelovanje. S strokovnjaki iz centra boste izoblikovali aktivnosti, prilagojene vašemu delovnemu okolju in procesom, kar bo prispevalo k boljšemu zdravju in počutju vseh sodelavcev.

Dogovorite se lahko za izvedbo predavanj, svetovanj in delavnic s področij:

- ✳ zdravega prehranjevanja in telesne dejavnosti na delovnem mestu,
- ✳ aktivnega preživljanja prostega časa,
- ✳ pomena prekinjanja sedenja in zdrave drža,
- ✳ izvajanja aktivnih odmorov na delovnem mestu,
- ✳ prilagoditve delovnega okolja,
- ✳ duševnega zdravja in obvladovanja stresa,
- ✳ tehnik sproščanja in
- ✳ drugih tematik s področja krepitev zdravja, ki so za vas aktualne.

Vir: <http://www.skupajzazdravje.si/>

ZAKAJ POSTAVITI SONČNO ELEKTRARNO?

Lansko leto so se številna gospodinjstva morala soočiti z nenadnim, visokim skokom cen energije, ki je še posebej prizadel tiste, ki za ogrevanje uporabljajo zemeljski plin. Takrat se je pokazalo, kako pomembna je energetska samooskrbnost, s katero si zagotovimo predvidljivo ceno in se tako izognemo morebitnim prihodnjim nihanjem cen električne energije.

Ali ste vedeli, da Sonce v obliki sončne svetlobe vsako uro na Zemljo pošlje toliko energije, kot je človeštvo porabi v celem letu? S pomočjo sončne elektrarne lahko sončno svetlobo pretvorimo v električno energijo. V nadaljevanju si preberite več o prednostih investicije v sončno elektrarno in kako vas kot banka pri tem lahko podpremo.

Kaj je sončna elektrarna?

Sončna elektrarna je naprava, ki sončno svetlobo oz. energijo s pomočjo sončnih panelov oz. modulov pretvarja v električno energijo. Paneli se najpogosteje namestijo na streho objekta.

Kaj potrebujete za postavitve sončne elektrarne?

Sončno elektrarno se montira na streho objekta (ali drugo primerno površino v vaši lasti). Pomembno je, da je kritina v dobrem stanju in da zdrži težo sončnih panelov, saj bo sončno elektrarno nosila približno 30 let. Praktično celotna Slovenija je dovolj osončena in zato primerna za postavitve sončne elektrarne. So pa ključne karakteristike vaše strehe, in sicer njena velikost in orientacija ter naklon strehe, pa tudi, da na njej ali v njeni bližini ni objektov ali dreves, ki bi jo senčili.

Zakaj se odločiti za postavitve sončne elektrarne?

Sončna elektrarna vam, kot že omenjeno, prinaša lastno energetsko oskrbo, pa tudi številne prednosti z okoljskega in finančnega vidika.

✳ Omogoča okolju prijazno oskrbo z električno energijo, brez emisij v okolje in tako prispeva k zmanjševanju vplivov na podnebne spremembe. Poleg tega za svoje delovanje ne potrebuje vode in je tudi ne onesnažuje.

✳ Sončna energija je obnovljivi in brezplačen vir energije, ki nam bo na voljo, dokler nam bo Sonce svetilo. Mesečni stroški za elektriko se s sončno elektrarno znižajo do 75 odstotkov, saj plačujete le stroške, povezane s priključno močjo. Ob primerni velikosti, so stroškov za energijo ni. Več kot plačujete za elektriko, bolj se vam postavitve sončne elektrarne izplača.

✳ Predstavlja varno in dolgoročno naložbo. Življenjska doba sončne elektrarne je kar 30 let, strošek postavitve sončne elektrarne pa se v povprečju povrne v 9 do 15 letih. To pomeni, da denarja, ki ga boste vložili v sončno elektrarno ne boste le dobili nazaj, pač pa boste precej tudi prihranili.

✳ Kakšna je cena sončne elektrarne?

✳ Koliko vas bo stal nakup in postavitve sončne elektrarne je v največji meri odvisno od njene velikosti, v povprečju pa boste za investicijo morali nameniti od 7.000 – 12.000 EUR.

Cene se razlikujejo od ponudnika do ponudnika, zato je smiselno pridobiti več ponudb. Naj pa pri izbiri, cena ne bo edino merilo. Bodite pozorni na strokovnost svetovanja, kakovost ponujene opreme, predlaganega načina postavitve in izgleda ter reference, saj se odločate za dolgoročno investicijo.

Vir: www.intesasanpaolobank.si

Izdajatelj: D-Bartol d.o.o., Kampel 23d, 6000 Koper. Gsm: 041 953 023 ali 031 734 478, e-naslov: dbartol.kp@gmail.com. TRR: SI56 1010 0002 9030 834, Banka Koper. Publikacija izhaja v prvem tednu tekočega meseca in je brezplačno dostopna na e-naslovih RRC Koper, društvo Zdrav podjetnik. **Glavna in odgovorna urednica:** Irena Bartolič

Skupaj bomo gradili pot do bolj zdravega, polnejšega življenja, kjer lahko dihaš svobodno!

Pridruži se

delavnici za opuščanje kajenja, **saj je čas za preobrat** in osvoboditev od te škodljive navade!

Preobrazili bomo navade ter zgradili zgodbo uspeha. **Si pripravljen/a sprejeti izziv?**

Kje? Zaprta skupina na Facebooku

Prijava: nvo.zdravje@tobak-zveza.si

Trajanje: 18.9.2023 - 6.10.2023

PRIDI IN ZADIHAJ!

